

Kalotaszeg Reménye

„Várván a mi boldog reménységünket, a mi nagy Istenünk és üdvözítőnk, Jézus Krisztus dicsőségének megjelenését.” (Titusz 2:13)

2. szám, 2016. április

Keresztény szellemiségű, ingyenes havilap

Alternatív medicina: valódi vagy hamis

1. Rész: Bioenergia

Az utóbbi évtizedekben, a tudományos haladással együtt, rengeteget változott a világ, így az orvoslás is. Csakhogy a valódi tudományos felfedezések mellett egyre inkább piacra kerülnek az áltudományos elméletek és az ezekből eredő gyógymódok is, melyek a nem szakavatott, félrevezetett páciensnek nemcsak a pénztárcáját könnyítik meg, hanem egészsé-

gét, sőt lelki állapotát, és végső soron az üdvösségét is veszélyeztetik.

Most induló sorozatunk útmutatóul szeretne szolgálni a modern kínálatok útvesztőjében.

(folytatás a 2. oldalon)

Egészségünk: Az indián bosszúja

1492 október 12-én Kolumbusz Kristóf hajói elérték a Bahama-szigetláncot, és így Közép-Amerika szigetvilágát. Egy új világot fedeztek

fel, amely készen állt az európaiak általi leigázásra. A konkvisztádorok (hódítók) elsősorban aranyat, gyöngyöt kerestek, de az indiánok által termesztett számos új növényi fajt is áthoztak Európába, amelyek nélkül ma már nehéz lenne elképzelni az életünket: ilyenek például a kukorica, a burgonya és a paradicsom.

(folytatás a 10. oldalon)

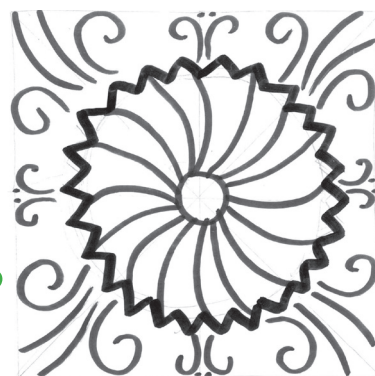

Louis Pasteur (1822–1895)

Galénosz, 129–201

Alternatív medicina: valódi vagy hamis?

1. Rész: Bioenergia

(folytatás az 1. oldalról)

Régi vagy új?

A XIX-ik század második felének végéig, míg Louis Pasteur ki nem dolgozta a *csíra elméletet* (azaz, hogy számos betegséget kis kórokozók, mikrobák okoznak) az orvosok nem tudták, hogyan keletkezik a kolera, tífusz, TBC és más, népet pusztító betegség. A legelterjedtebb hiedelem a *humorálpatólógia elmélet* volt, melyet az ókori orvos, a pergamomi Aelius Galenus (magyarosan Galénosz, 129–201) tanításai alapján¹ gyakoroltak. Ennek lényege az volt, hogy a betegségeket a testben keringő testnedvek „megromlása” okozza, ezért a betegekben legtöbbször érvágást hajtottak végre, vagy erős hashajtókat adtak be nekik, így próbálván a szervezetet „megtisztítani”. Csakhogy, a sok vért vesztett, hashajtóktól legyengült páciensek helyzete így még reménytelenebbé vált, anélkül, hogy a valós okra kaptak volna kezelést.

Ugyanakkor a távolkeleten, a kínai taoista filozófia alapján például úgy gondolták, hogy világunkat egy hatalmas ősergia, a *csi* kormányozza (ennek a feltételezett energiának a földből való „felvételére” való a kínaiak reggeli, köztéri parkokban gyakorolt *csi-gong* tornája, de a keleti küzdősportok mögötti elméletek is erre a világrépre alapoznak). E hiedelem szerint, az univerzumban a *csi* két alkotórészének, a *Yin* és a *Yang* energiának kell egyensúlyban lennie. A betegséget pedig ennek megfelelő-

en az okozza, hogy a testünkön átáramló univerzális energia alkotóinak egyensúlya megbomlik, ezért a feltételezett energiacsatornák mentén lévő, speciális térképek szerint megállapított pontokat tűkkel szükséges kezelni, hogy az illető testrészben az „energiák áramlása” újra helyreállhasson. Így született meg a napjainkban oly divatos *akupunktúra*, majd később a *presszopunktúra*.

Van, aki hajlamos mindezt azonnal elhinni, és alávetni magát az ilyen kezeléseknél már csak a kelet varázsa miatt is, amit a számos, keleti harci művészeteket megenergiaelmeleteket – nyíltan vagy burkoltan – reklámozó film és rajzfilm is erősít (pl. Bruce Lee vagy Jackie Chan filmek, Csillagok háborúja, Kung Fu Panda stb.)

Kung fu panda

Csakhogy ez esetben három nagy problémával nézünk szembe.

Először is a taoista világszemlélet szerint *nem létezik gondviselő, személyes Isten*, akihez imádkozhatunk, aki megteremtett, megőriz és megvált minket, hanem mindent személytelen erők irányítanak, melyeket a magad során TE magad is befolyásolhatsz, szabályozhatsz.

Ilyen módon az embert valamilyen önmegváltásra (innen ered a modern *önmegvalósítás* elmélete is) buzdítják, hisz végül is egyedül van e világban, és saját magának kell

Tartalom

Kalotaszeg reménye

2016/2. szám, április

Alternatív medicina <i>folytatás</i>	2
Utam Istennel	5
Igemorzsák	7
A Tízparancsolat (2)	8
Égységünk:	
Az indián bosszúja, <i>folytatás</i>	10
A hó receptjei	12
Imasarak	14
Szó-kincs	15
Tudtad-e	15
Nyerő kérdés	16

¹ Ő ezt az elméletet az ókori orvostól, Hippokratésztól (i.e. 460–377) vette át

megoldania – a benne szunnyadó erők által – a problémáit. (Bizonyos szempontból ehhez hasonlít a hindu filozófia is, erre valók a jóga gyakorlatok is: a „magunkban rejlő istenség” felébresztésére).

A nagy baj az, hogy mindezen tanokat a magukat egyúttal kereszténynek valló emberek is hiszik, nem véve észre a határozott ellentmondásokat e pogány filozófiák és a Biblia tanítása között.

Márpedig *mind a két világszemlélet nem lehet egyidejűleg igaz*; ha pedig a Biblia és Jézus Krisztus képviselik az igazságot, akkor e pogány elméletek hamisak, és akkor vajon ki áll mögöttük? Nemde a hazugság atyja, aki emberölő volt kezdetől fogva? (Lásd János 8:44-et!)

A második

probléma az, hogy valódi tudományos bizonyíték nem áll rendelkezésünkre az állítólagos energiák és gyógymódok alátámasztására, de jól dokumen-

„A taoista világszemlélet szerint *nem létezik gondviselő, személyes Isten*, akihez imádkozhatunk, aki megteremtett, megőriz és megvált minket, hanem mindent személytelen erők irányítanak, melyeket a magad során TE magad is befolyásolhatsz, szabályozhatsz.”

tálható klinikai bizonyíték sem arra, kb. hány embert kezeltek eddig (kizárólag) alternatív terápiákkal, és közülük hányan gyógyultak meg igazán. Ezzel szemben a tudományosan alkalmazott gyógyszeres és egyéb kezelések, terápiák mindegyikének rendelkeznie kell – engedélyeztetése előtt – e sok időt, erőfeszítést és pénzt igénylő dokumentációval.

A harmadik veszély az, hogy valami mégis működik. Nem pusztán szélhámosságról vagy tudatlanságról van itt szó, hanem valamiféle erőkről, melyeknek alávetvén magunkat, ideig-óráig talán még bizonyos javulás is tapasztalható, csak hogy ennek következtében okkult hatás alá kerülhetünk, melyből csak Isten különleges kegyelme és hatalma szabadíthat ki.

Alternatív terápiák:

Akupunktúra, Presszopunktúra, Jóga (számos fajtája van), Ayurvéda (hindu orvoslás), Homeopátia, Írisz-diagnosztika, Bioenergiás kezelés, Reflexoterápia, Drágaköves terápia,

Herbalizmus (a gyógynövények babonás, tudománytalan használata), Mágnes-terápia, Hipnózis terápia, Agykontroll, Reiki, és sok más.

Megjegyzés:

Mint említettük, a nem biblikus, helytelen világméltóhoz kötődnek a keleti küzdősportok is (Ju-do, Karate-do, Aiki-do, Tae-Kwon-Do, Kung Fu, stb.), illetve az amulettek – legyen az akár szentkép, kereszt vagy patkó – (gyógyító, megőrző) „erejébe” vetett bizalom; a horoszkóp és a csillagjósolás, kártyavetés, fehér- és feketemágia, a táltos- és a sámánkultuszok, stb.

Ezekről Isten segítségével ezután lapszámainkban kívánunk szólni.

Lapunk jelen számában Szócs

Ottó kolozsvári háziorvos és dietetikus véleményét is kikértük a *bioenergia* témájában.

– Mi a bioenergia?

Dr. Szócs Ottó: Manapság sokat hallunk a bioener-

giáról. A természetgyógyászat bizonyos ágainak művelői azt állítják, hogy ennek segítségével gyógyítanak. Eredetileg az akkupunktúrában használták ezt a fogalmat, mára azonban a természetgyógyászatnak majd minden ágazatában említik.

Hasonló a helyzet a sportokkal is. Eredetileg a jógában és a távolkeleti harci sportok esetében beszéltek bioenergiáról, de ma már ritkaságnak számít, ha valamelyik sportban nem említik.

Próbáljunk tehát utánajárni, mi is a bioenergia?

Az akupunkturisták tanítása szerint az emberi testben bizonyos pályák mentén *energia* áramlik. Néhol úgy tűnik, ezek a pályák erek vagy idegek mentén helyezkednek el, máshol azonban semmilyen szerv nem található az illető helyen.

Ezelőtt majd 2400 évvel *Hippokratész*, a modern orvostudomány atyja úgy gondolta, hogy az ember testében levő erekben nemcsak vér, hanem epe, nyák és levegő is kering.

Az orvosok az ókortól fogva sokáig ugyanezt hitték. A betegségek eredetét pedig a keringő epe, nyák, levegő és vér egyensúlyának a felborulásával magyarázták. Ezt az elméletet *nedvkörtannak* (humorálpatológiának) nevezzük.

Babonás, mágikus alapon a a vért a tűzzel hozták összefüggésbe, az epét pedig a földdel. Égitestekkel is társították az egyes nedveket, így a csillagjósoláshoz (asztrológiához) is kötődött ezen elmélet.

Kelet és Nyugat

Nem alakult ez másképp a Távolkeleten sem. Tibetben, Indiában, Kínában is úgy tartották, hogy az erekben levegő és különböző nedvek keringenek. Sőt, az is lehetséges, hogy e tanítás Európából származott eredetileg, ugyanis *Galénosznak*, egy másik híres ókori görög orvosnak egyik tanítványa Perzsiába kerülve ott tevékenykedett, tanításai pedig tovább terjedhettek egészen Indiáig. A nedvkörtan így tovább fejlődött.

A nedvek áramlását különféle eljárásokkal igyekeztek befolyásolni: melegítéssel, tűszúrásokkal, masszázssal, izzó tárgyak közelítésével, illetve sok más módszerrel.

Az idő múlásával Európában az anatómia és az élettan tovább fejlődött, és kimutatták, hogy az erekben sem levegő, sem pedig epe nem kering, a nedvkörtan elmélet tehát téves, így többé nem foglalkoztak vele.

Másként történt ez Keleten. Amikor kiderült, hogy az ember testében semmiféle pályák mentén nem kering levegő, nyák és epe, sőt sem-

Thai Chi Gong gyakorlók

milyen más mérhető dolog sem, ahelyett, hogy ezt becsületesen elfogadták volna, és felhagytak volna a nedvkórtan és gyógyászat művelésével, egyesek kijelentették, hogy tulajdonképpen nem is nedvekről és levegőről van szó, hanem *energiákról*. Ezen energiák nem mérhetők készülékekkel, mert nem olyan „durvák”.

Ezzel megszületett a bioenergia elmélet. Minden természetgyógyász úgy tesz, mintha bizonyított tény lenne a bioenergia létezése, ennek hatására pedig az emberek között is elterjedt dologgá vált, pedig még soha senki sem tudta készülékekkel észlelni, vagy bármilyen módon valódiságát bizonyítani. Érvként az szolgál számukra, hogy egyesek látják, érzik ezeket az energiákat, és hogy meg is lehet tanulni az érzékelésüket, azonban minden olyan módszer, amivel „megtanulják” látni vagy érezni a bioenergiát, nem más, mint nagyon jól ismert önszugesztívós technika vagy hipnózis, amelyek által bármiről meg lehet győzni az arra fogékony embert. Ismert kísérlet, amikor az alanyt hipnózis által szuggerálják, hogy az ajtón nincs kilincs, és ezután az nem tudja kinyitni az ajtót, míg magához nem térítik. Egy másik módszer szerint azt sugallják neki, hogy egy tárgy forró, mire az alany megégeti magát vele. Nem csoda hát, hogy szugesztívó által el lehet érni, hogy valaki *bioenergiát érezzen* ott, ahol semmi nincs, vagy azt, hogy jobban érezze magát a „*bioenergiás kezelés*” hatására.

„Minden természetgyógyász úgy tesz, mintha bizonyított tény lenne a bioenergia létezése, ennek hatására pedig az emberek között is elterjedt dologgá vált, pedig még soha senki sem tudta készülékekkel észlelni, vagy bármilyen módon valódiságát bizonyítani.”

A bioenergiákkal való gyógyítás a tudományos kísérleteknél, tanulmányoknál teljesen eredménytelennek mutatkozik.

Ez az elmélet tehát nem más, mint közönséges kuruzslás, amely fölött az orvosi hatóságok csak politikai nyomásra húnynak szemet. A bioenergiával gyógyítók azt állítják, hogy a kutatók elfogultak, beképzelt-

tek, vagy félnek, hogy elveszítik a munkahelyüket, és ezért nem ismerik el a módszerüket. Pedig ennek pont az ellenkezője igaz. Minden orvoskutató szeretné, ha új, működő gyógymódot fedeznének fel. Ezért, ha a tudományos kutató azt tapasztalná, hogy bioenergiával rákot lehet gyógyítani, maga is megtanulná az eljárást, gyógyítana vele és százszor olyan gazdaggá és híressé válna, mint a neki munkát adó egyetem legnagyobb professzora.

A szugesztívó által történő „gyógyítás” ráadásul nem veszélytelen.

A gyógyítótól való függőséget is okozhat, tehát előfordulhat, hogy a beteg végül minden problémájával állandóan a szélhámoshoz fordul. Előállhatnak hisztériás tünetek, azaz olyan fájdalmak, panaszok, amelyek mögött semmilyen szervi elváltozás nem található. Másrészt, bizonyos esetekben dühkitöréseket, a személyiség megváltozását és egyéb nem kívánatos hatásokat is tapasztaltak.

Kalotaszeg Reménye: Köszönjük szépen!

Végszó

Mindezek után ajánlatos a valódi, tudományos alapú *orvoslásra hagytakozni*, melyhez természetesen nem csak a gyógyszerek, műtétek és más klinikai beavatkozások tartoznak, hanem a helyes táplálkozást és mozgást magába foglaló egészséges életmód, a gyógynövények ésszerű használata, valamint a balneológiai kezelések is (masszázs, gyógyfürdők,

A Taoizmus megalapítójának, az i.e. 4-ik században élt Lao Ce-nek a szobra Kínában

gyógytorna, tiszta levegő, stb).

Ami az új, úgynevezett *alternatív* gyógymódokat illeti, mindenkinek fontos utánanézni a gyógymód gyökereinek és a mögötte álló filozófiának. Ne feledjük, az áltudományos elméletek és mindenféle hazugság, szélhámosság mögött az a valaki áll, aki semmiképpen sem a javunkat akarja, és akivel kapcsolatban Jézus így szólt a tanításainak ellenálló farizeusokhoz:

„*Ti az ördög atyától valók vagytok, és a ti atyátok kívánságait akarjátok teljesíteni. Az emberölő volt kezdettől fogva, és nem állott meg az igazságban, mert nincsen őbenne igazság. Mikor hazugságot szól, a sajátjából szól; mert hazug és hazugság atyja.*”
(János 8:44)

(J.E.)

A Taoizmus jele, a yin és a yang erők szimbólumai

Utam Istennel

Jancsó Erik vagyok, és Kolozsváron születtem 1966-ban. Szüleim, akik értelmiségiek voltak és akiktől nagyon sok jót tanultam, a legjobbat kívánták számomra, azonban családjuk sajnos nem hitt Istenben. Édesanyám, akivel nagyon jó barátok voltunk, sokszor elmondta nekem:

– Isten nem létezik, nem is létezhet. Hiszen ha létezne az a jó Isten, akiről a vallások beszélnek, akkor hogyan engedhetné meg azt a sok szörnyűséget, háborút, éhséget, betegséget és szenvedést, ami a Földön van? Gondolj csak Auschwitzra, és arra, ami ott történt...! Ha lenne Isten, nemde azonnal megakadályozta volna?

Valóban, a szamosújvári, édesanyám részéről való nagymamának egész családja ott pusztult el, sőt édesanyámék is csak bujdosva menekültek meg 1944 nyarán, habár nagymamám már jóval azelőtt átkelesztelkedett a római katolikus egyházba. Emlegette is sokszor: „Hol volt az Isten, akihez annyit imádkoztak őseink?”

Ezen érvek nagy súllyal estek latba fiatalkori életem kialakul-

A zsidóság tragédiája

lásánál, és teljesen ateistává váltam. Erről a témáról azután még sokszor elbeszélgettünk, és mindannyiszor elképedtünk a különböző hívő emberek naivságán. Egy esetet például édesanyám többször is emlegetett: ha jól emlékszem, egy kolostort látogatott éppen meg, ahol egy ortodox pap vagy szerzetes ezt kérdezte tőle: „Hogyan nem hiszel? Hát, nézz fel a csillagos égre...! Ki alkotta vajon azt a sok bolygót, csillagot, galaxist...?”

„Ki” alkotta? Ha-ha! – nevettem én is... hát, nemde úgy tanuljuk az iskolában, és mindenki tudja, hogy ezek – és minden egyéb – maguktól alakultak ki, egy nagy robbanás és az evolúció által? Erről beszélnek a tévében is folyton (pl. az akkori *Te-leenciclopedia* műsorban), erről szólnak tankönyveink, a földrajz, a történelem: a sok száz millió, sőt milliárd éves fejlődésről, az ősi korszakokról...

Zuhanás

Ahogy azonban telt-múlt az idő, egyre boldogtalanabbá váltam. Állandó félelem, aggodalom gyötört, és bár ezt nem mutattam ki, a jövő rendkívül sötétnek, kilátástalannak tűnt előttem. A Ceaușescu-diktatúra legsötétebb évei voltak azok, '84-től kezdődően.

Lassan nem láttam már az élet értelmét, hiszen mérlegre téve a sok rosszat, az messze felülmúlta a jót...

Házunkban rengeteg könyv volt – természetesen mind olyanok, amelyeket a kommunista cenzúra akkoriban megengedett –, és én nagyon sokat olvastam. Ezek közül azonban egyik sem nyújtott választ kérdéseimre. Egy Hatha-jóga könyvre akadva, kipróbáltam annak gyakorlatait valamiféle belső nyugalom elérése érdekében, de semmiben sem segítettek.

Eközben rabjává váltam a rock zenének, különösen a heavy-metálnak – szüntelen

nagy hangerővel hallgattam. Lassan megromlott szüleimmel, sőt barátaimmal való kapcsolatomban is, szinte mindenkivel összeveszttem. Állandóan „szerelmes” voltam, de ha egy lány rokonszenvet érzett irántam, akkor végül nagyon gonoszul viselkedtem vele, magam sem tudtam, miért. Beszédem rendkívül csúnyává, trágárrá vált, borzalmasan szidtam úton-útfélen annak az Istennek a nevét, akiben nem is hittem...

'89 tavaszára egészségem is nagyon megromlott, főleg helytelen életmódom miatt: májam, epém, emésztésem rosszul működött, szinte állandó székrekedés, torokgyulladás, fizikai gyengeség és idegi nyugtalanság gyötört, ráadásul mindenféle furcsa bőrfertőzés és gyakori tüdőgyulladások tetőzték ezt.

Van-e valaki...?

Egy napon a dél körül, egy kórházi kivizsgálásról hazaérve, szobámban feküdtem. Hirtelen nagy kétségbeesés tört rám, és hangosan felkiáltottam: „Nincs senki, aki segítsen rajtam? Ha van valahol valaki, segítsen meg!”

Ezek után jóleső álomba zuhantam, melyből délután négy óra körül hazatérő édesanyám költött fel:

– Képzeld el, ma délben 12 órakor a gyárban egy kolléganőm odajött hozzám, és ezt mondta: „Tudom, hogy a fiadnak egészségügyi problémái vannak, ezért egy könyvet hoztam neki.”

Megmutatta: egy román balneológus orvos írta, melyben arról szólt, hogy vannak bizonyos meg nem fogható betegségek, amikor a helytelen életmód miatt a szervezet rosszul működik, és nem lehet pontos diagnózist felállítani, esetleg gyógyszeres kezelést felírni. Helyes szokások kialakításával azonban a problémák

megoldódnak. Ezután könnyű étrendet javasolt friss, zöldséges étel-ekkel, rendszeres napi étkezésekkel, kerülve a zsiradékban kisütött, a tartósítószeres és a disznóhús tartalmú ételeket.

Miután mindezt átláttam, új remény ébredt bennem:

– Megpróbálom!

És valóban, habár csak a tanácsok egy részét sikerült betartanom, rövid időn belül mégis sokkal jobban éreztem magam.

Ugyanakkor más dolog is történt: szüleim úgy döntöttek, megpróbálnak besegíteni a Magyarországra való kitelepülésemhez. Nemsokára meg is szerezték ottani rokonainktól az ehhez szükséges meghívólevelet, és beadtuk az emigrációhoz kért okmányokat a magyar nagykövetségre.

Ekkor, úgy gondolva, hogy nemsokára talán örökre elhagyom az országot, elhatároztam, meglátogatom Erdély legszebb tájait, nehogy többé ne legyen rá alkalmam.

A találkozás

Egy augusztusi délutánon barátaimmal a Nagyhagymásban levő Egyes-kőről ereszkedtünk alá, és Balánbányára érkeztünk. Itt összelálokoztam egy régi iskolatársammal, Sógor Csabával, aki időközben már református lelkész volt a környéken. Azelőtt is többször meghívott Madéfalvára, a parókiára, de valahogy nem tudtam rászánni magam erre. Ezen a gyönyörű nyári délutánon viszont minden más volt: barátaim továbbmentek Tusnádra, én pedig ott

Egyes-kő, a Nagyhagymás-hegységben

maradtam Csabával. Ekkor megkérdezte:

– Bibliaórát kell tartanom néhány gyereknek. Velem jössz?

A balánbányai imaház akkor az erdő szélén volt. A gyerekek kint a pázsiton, fatuskókon ültek, és Csaba Istenről, a Bibliáról és az erdélyi reformációról mesélt nekik. Én kissé arrébb ültem, és figyelmesen hallgattam ezen, számomra addig teljesen ismeretlen dolgokat. A nap lemenőben volt, az erdő számos színben pompázott, a madarak gyönyörűen énekeltek... Néztem a gyerekek ártatlan tekintetét, a lelkész kedves arcát, s hirtelen hatalmas békesség szállt a szívemre, amelyet addig sohasem éreztem, s egyúttal erőteljes vágy lett úrrá rajtam, hogy mindezekről többet megtudhassak.

Amikor autóbá szálltunk, megkérdeztem:

– Te, Csaba, te intelligens ember vagy: igazán hiszed, hogy Isten létezik?

– Igen, hiszem – válaszolta.

– De hogyan? Hisz mi tudjuk, hogy evolúció volt, a Biblia szerint azonban mindent Isten teremtett...?!

Ekkor mesélni kezdett nekem egy nemrég olvasott könyvből, amelyet egy holland biológus írt, aki teremtéshívő volt és rovarkutató. Ebben szó volt többek között a hangyákról: hogyan zajlik életük a bolyban, milyen a felépítésük, milyen érdekes és bonyolult minden velük kapcsolatban... Világosan látszik hát, hogy nem

Protestáns Teológia, Kolozsvár

keletkezettek maguktól, a semmi-
ből, hanem lennie kell egy alkotó-
nak, tervezőnek, aki mögöttük áll,
ahogy minden másnak is e földön.
Ahogy egy repülőgépet, vagy szá-
mítógépet is meg kellett terveznie
valakinek – és egy pici hangya ennél
sokkal komplikáltabb – úgy minden
terv mögött egy tervezőnek, egy
mérnöknek kell állnia, és mi az élő
világnak e nagy Tervezőjét hívjuk I-
stennek...

Ha megengedjük, hogy Isten hozzánk szóljon az ő Igéje által, akkor felébred bennünk a hit azon dolgokat illetően, amelyek ott be vannak mutatva.

(Valóban, még egy egyszerű faasztal vagy fakanál sem keletkezik magától, az erdőben

kidőlő fákból..., hanem valakinek ki kell gondolnia és el kell készítenie azt. Annál inkább a rendkívül komplikált élőlények, az állatok, emberek, növények, vagy akár a parányi élő sejt! Semmiképpen sem jöhettek maguktól létre...)

Nagyon elgondolkoztam a hallottakon, és elhatároztam, hogy tovább kutatok e témában.

– Olvasni szeretnék még erről! – mondtam.

– Amikor hazaérsz, kérd hogy engedjenek be a teológia könyvtárába – válaszolta.

Új kezdet

Egy új korszak kezdődött életemben. Kolozsvárra érve azonnal elmentem a protestáns teológiára, ahol számos teológus diákot ismertem meg. Kaptam valakitől egy Bibliát, és olvasni kezdtem. Még sok mindent nem értettem, de annyira szerettem volna,

hogy valóság legyen mindaz, amit ott írt az örök életről, a gondoskodó, szerető Istenről... S ahogy múltak a hónapok, lassan beteljesedett életemben amit Pál apostol mond Róma 10:17-ben: „Azért a hit hallásból van, a hallás pedig Isten igéje által.” Azaz, ha megengedjük, hogy Isten hozzánk szóljon az ő Igéje által, akkor felébred bennünk a hit azon dolgokat illetően, amelyek ott be vannak mutatva.

Akkoriban egy gondolat ütött félszket a fejemben: „Ha két ember perre megy, az igazságos bírót nemde mind a két felet meghallgatja? S én eddig mind csak az egyik felet, a hitetlen világ hangját hallgattam. Most azonban a másik felet is meg akarom hallgatni – az Isten hangját - hogy eldönthessem, hol van az igazság.”

Ez időtáiban bukkantam egy másik igére is, mely így szól: „Mindent megpróbáljatok, s ami jó, azt megtartsátok.” (1Thesszalonika 5:21 – Itt a megpróbálás 'megvizsgálást' jelent)

Isten Igéje

Hmmm... Isten tehát azt akarja, hogy kutassunk, keressük az igazságot, a jót, meghallgatva mindenkinek a véleményét, majd pedig az ésszerűség és az Ő Szentlelkének vezetése alapján hozzuk meg a helyes döntést!...

1 Thesszalonika 5:21 által Isten azt üzeni nekünk, hogy kutassunk, keressük az igazságot és a jót, meghallgatva mindenkinek a véleményét, majd pedig hozzuk meg a helyes döntést az ésszerűség és az Ő Szentlelkének vezetése alapján.

Ezt követően az Úr, Aki egész életemen át titokban a Gondviselése által vezetett, számos, segíteni kész hívó emberrel hozott össze, lelkészekkel és egyszerű tagokkal egyaránt, és - különösen a rendszerváltást követően – rengeteg, a Biblia igazságait megvilágító könyvet hozott elém, hogy mindezek által mennyi kérdésemre választ kaphassak.

Ma már tiszta szívből hiszek a drága, megbocsátó Istenben, és teljesen rábízom magam mindarra, amit Igéjében kijelentett.

Ma már nem félek a holnaptól, mert tudom, hogy van egy hatalmas, jó Isten, aki megőrzi az Őbenne bízót, de ugyanakkor szeretetéből kifo-

lyólag szabad akarattal ajándékozott meg bennünket. Sajnos ezzel vissza is élhetünk: eképpen keletkezik a sok bűn és szenvedés. Mindazonáltal Ő úgy vezeti mindannyiunk életét, hogy a legjobb döntést hozzassuk meg Mellette és a szeretet nagy törvénye mellett.

Ó, ha megnyílnának most elvakult lelki szemek, és megpillantanánk a minket körülvevő teremtett világ csodái mögött a jóságos Teremtőnket! Ó, ha észrevennénk Gondviselésének őrző kezét életünkben, amelynek mindent köszönhetünk: a mindennapi kenyértől kezdve az e pillanatban is működő szívünk dobbanásáig...

Kedves Olvasó! Megfigyelted-e már szerető beavatkozását a legnehezebb helyzetekben is?

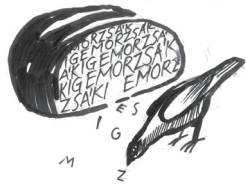
Megláttad-e Őt már? Hallottad-e már a hangját...? Ma is szól hozzánk, bűnös emberi lényekhez. Hitre és megtérésre hívogat. Mit teszünk hát?

„Ma, ha az Ő szavát halljátok, meg ne keményítsétek a ti szíveiteket.” (Zsidók 4:7)

Isten úgy vezeti mindannyiunk életét, hogy a legjobb döntést hozzassuk meg Mellette és a szeretet nagy törvénye mellett.

Jancsó Erik, Szászfenes

Igemorzás

„Hanem mindenki kísértetik mikor vonja és édesgeti a tulajdon kívánsága. Azután a kívánság megfogván, bűnt szül, a bűn pedig teljességre jutván, halált nemz.” (Jakab 1:14–15)

A bűn melegágya

Ma arra kérek, vegyétek elő Bibliátokat, és lapozzátok fel a 2Királyok 5:20–27-et. Itt egy olyan történetről olvasunk, amely elgondolkoztathatja Isten Kalotaszegen élő gyermekeit is.

Az említett rész Elizeus prófétáról és Géháziról, az ő szolgájáról szól. Elizeus által Isten csodát tett meggyógyítva Naámánt, a szíriai hadvezért a leprából, miután az hétszer bemerült a Jordánba. Amikor a főúr ezt a csodát gazdag ajándékokkal próbálta viszonozni, Elizeus semmit sem akart

elfogadni. Miért? Hogy ez a pogány ember emlékezzen a legfontosabbra: arra, hogy nem ember, hanem Isten gyógyította meg őt. Naámánnak meg kellett értenie Isten kegyelmét, amely megfizethetetlen, és mindenkinek ingyen jár, aki hittel és engedelmességgel közelít hozzá.

Nem, ne adjon semmit, hanem önmagát adja oda az igaz Istennek – vélekedett a próféta.

Csak hogy mindez nem tetszett Géházinak, aki így szólt magában:

„Elizeus nem fogadott el tőle ajándékot, de majd én kérek tőle valamit”. A valóságban ekkor még nem

Szallós Erzsébet, Vista

tett semmit, ám a bűnös gondolatnak már helyet adott.

Kedves testvéreim! Mi nem tehetünk arról, hogy mi jut eszünkbe, ám hogy miről kezdünk gondolkodni, mit tervezgetünk, fontolgatunk – az

Naámán meggyógyul

már a mi felelősségünk. Gondolatainkat mindig vigyük Isten elé, és ha úgy látjuk, valami nem tőle származik, vessük el minél előbb.

Géházi rövidesen a hadvezér hirtelje után eredt. Most már mozgásba lendült a lába és a szája is, és többször hazudott egymás után.

Irányítsuk most figyelmünket két kérdésre, amely által Isten esélyt adott neki. Naámán meglátva a szolgát, rögvést érdeklődött, hogy minden rendben van-e. Ekkor, ha még működött volna a szolga lelki hallása, alkalma lett volna megállni e veszélyes úton. Ám ő azt felelte: ura küldte, mert mégis kérne a vezértől valamit – persze valaki más számára. Jól számított: a hálás Naámán azonnal teljesítette kívánságát. Miközben Géházi a zsákmányát cipelő szolgálkával egy, a dombon álló ház fele igyekezett, Sátán valószínűleg egy gondolatot csempészett Naámán szívébe: „Lám-lám, hát Isten követői

sem épp olyan szentek mint az elébb gondoltad... ők is éppen úgy szeretik a pénzt...”

Miután elrejtette zsákmányát – a ruhákat és a kb. 70–80 kilónyi ezüstöt –, megállt Elizeus előtt, aki szintén egy kérdést intézett hozzá:

– Honnét, Géházi?

Ekkor még egy lehetőséget kapott az Úrtól, hogy megbánja és bevallja bűnét. Ám ő ismét rosszul válaszolt:

– Nem ment a te szolgád sehová – felelte.

Látjuk, hogy nem alázkodott meg, hanem inkább megkeményítette a szívét.

Azt szoktuk mondani: „Alkalmom szüli a tolvajt.” Géházi viszont nem azért vált hazuggá és tolvajjá, mert hirtelen alkalma nyílt rá, hanem azért, mert szívében már azelőtt is ilyen lévén, most csak élt a kínálkozó lehetőséggel.

Nekünk mi rejtőzik a szívünkben, kedves Olvasó?

Sajnos minden emberben kiskorától ott rejlik a birtoklási vágy, amely csupán a kellő alkalomra vár, hogy előtörhessen.

Siker és áldás

Ha vállalkozásainkban minden simán megy, az még nem jelenti azt, hogy tetteink mind igazságosak. Más a siker, és más az áldás. Ha valaki úgy dönt, életútját Isten nélkül járja végig, akkor Ő ezt megengedi – ám ekkor a következményekért ne próbáljuk Őreá hárítani a felelősséget. Igen, a saját vagy a mások szemében

Géházi hazugsága

lehetünk sikeresek, de ha Istenre oda nem figyelve hajszoltuk céljainkat, akkor pontosan az Ő áldása fog hiányozni életünkéből.

Kedves kalotaszegiek!

Szép lett volna el sem indulni a bűn útján, ám ha ez mégis megtörtént, van lehetőségünk a megállásra és a visszafordulásra. Jobb ha a bűnvallomás szégyenét vállaljuk, mint a kitartó vétkezés következményeit.

Isten nem a bűn elkövetőjét, hanem a bűnében csökönnyösen megmaradót bünteti. A kívánság megfogánván bűnt szült, s utána jött is az ítélet: Géházira ragadt a becsapott Naámán poklossága.

Kérjünk Istentől tiszta szívet és tiszta gondolatokat, hogy sohasse hozzunk szégyent az Ő nevére. Ámen.

Szallós Erzsébet,
nyugdíjas, Vista,
0264 358 415

Egyiptomból... Sőt, nem is voltunk senkinek a rabszolgái!

De vajon igazán így volna?

Kik vagyunk mi?

A Tízparancsolat szavai akkor valóban a zsidó néphez szóltak, és így elsősorban az ő addigi tapasztalataik szerepelnek benne. Másodsorban azonban azokra is vonatkozik, akik azután Isten népéhez csatlakoznak, és elhagyva bálványisteneiket, az igazi, Teremtő Istent fogadják el Urukuknak.

A Tízparancsolat (2. rész)

Az első parancsolat

2 Mózes 20:2-3: „Én, az Úr vagyok a te Istened, aki kihoztalak téged Egyiptomnak földéből, a szolgálát há-

zából. Ne legyenek néked idegen isteneid énelöttem.”

Első olvasatra úgy tűnik, hogy ez egy régi parancs, amely csak, pusztán az ókori zsidó népre vonatkozott, hisz nem minket hozott ki az Úr

Egyiptomi Ápisz bika

Amikor valaki hinni kezd Krisztusban, akkor a Bibliában – mind az Ó, mind az Újszövetségben – bemutatkozó igaz Isten gyermekévé válik:

„Mert mindnyájan Isten fiai vagytok a Krisztus Jézusban való hit által.” (Galata 3:26)

Krisztus által ugyanakkor lelki értelemben Ábrahámnak, a zsidó nép atyjának a leszármazottáivá válunk:

„Ha pedig *Krisztuséi* vagytok, tehát *az Ábrahám magva* vagytok, és ígéret szerint örökösök.” (Galata 3:29)

De vajon minek az örökösei? Mindazoknak az áldásoknak és ígéreteknek, amelyekben Isten az ő gyermekeit részesítette, amelyek között ott van az erkölcsi törvény¹ figyelmeztető korlátja is, amely a bűn szakadékába való lezuhanástól hivatott minket megóvni.

Egyiptom

A Jelenések 11. fejezete a bűnnek eme világát, ahol Jézust is halálra adták, egy nagy városként írja le, amelyet a *Szodoma* és *Egyiptom* szavakkal jelképez:

„És az ő holttesteik fekszenek ama nagy városnak utcáin, amely lélek szerint *Szodomának* és *Egyiptomnak* hivatik, ahol a mi Urunk is megfeszítettet.” (Jelenések 11:8)

A megtérő kereszténynek az első parancsolat fényében biztosnak kell lennie abban, hogy meg-

Astarté egyiptomi istennő

¹ Isten erkölcsi törvénye a Biblia minden lapjáról visszatükröződik, ám röviden kifejezve a Tízparancsolat tartalmazza. (2Mózes 20.)

engedte Istennek azt, hogy kihozza őt a bűn Egyiptomából, nem maradva meg tovább a bűnei rablancában.

Erről így szól Jézus:

„(...) mindaz, aki bűnt cselekszik, *szolgája a bűnnek*. (...) Azért ha a Fiú megszabadít titeket, valósággal szabadok lesztek.” (János 8:34,36)

A zsidók már jó ideje kijöttek Egyiptomból és a pusztában vándoroltak, az Egyiptom bűnei iránti szeretet azonban még mindig a szívükben volt.

Lót, feleségével és lányaival kijött a romlott Szodomából a város pusztulásának hajnalán, de vajon mind a négyüknek tiszta volt-e a szíve? Habár angyal fogta kezét miközben a hegyre igyekeztek, Lót feleségének szíve mégis visszavágyott Szodomába (1Mózes 19:15–17, 24–26).

„Emlékezzetek Lót feleségére!” - figyelmezteti minden korok hívőit az Úr. (Lukács 17:32).

Mai világunk

Ma a világ Szodomához és Egyiptomhoz hasonlít. Miközben a volt-keresztény világ modern emberre egyre nagyobb mértékben elfordul a Bibliától, és az evolúció széles körben elfogadott elmélete nyomán csupán egy önmagának törvényt szabó, magasabb rendű, evolúált állatnak tartja magát, életében sorban mind megjelennek a régi bálványimádó népek bűnei: homoszexualitás, vérfertőzés, a paráznság minden fajtája (a képernyőkön és a mindennapi életben), érzéki, kihívó öltözet, össze-vissza tetovált, átszúrt és teleaggatott ördögi kinézet és Sátán nyílt dicsőítése², kegyetlenség, romlottság, önzés, babonaság, varázslás és ehhez hasonlókat, amelyeket az Isten által elítélt kánaánita és más népek gyakoroltak annak idején (lásd 3Mózes 18. és 20. fejezeteit).

Pál apostol ekképpen tanít: „(...) ti többé ne járjatok úgy,

² Lásd pl. a heavy-metál rock zenészeit és számos rajongóját.

mint egyéb pogányok is járnak (...) kik értelmökben meghomályosodva, elidegenültek az isteni lélettől (...) Kik *erkölcsi érzés nélkül*, önmagukat a bujálkodásra adták, *minden tisztátalanságnak* nagy nyereséggel való cselekedésére.” (Efézus 3:17–19)

Nem kell nyíltan Astartét, Baált, Kübelét, Kémost, az Ápisz-bikát, esetleg más, régi vagy mai pogány isteneket imádni; elég ha életmóddunkkal azt bizonyítjuk, hogy emez – valójában csak hamis, emberek képzeletében létező – „istenek” mögött rejlő *démoni lelkekre* hallgatunk.

Lótot és családját angyalok vezetik ki Szodomából

A Biblia tanúsága szerint az ember a saját keze vagy fantáziája alkotta **bálványisteneket imádvá valójában ördögöket imád**. A Teremtőjét bálványokra felcserélő izraelitákról például ezt olvassuk: „Idegen istenekkel ingerelték, utálatossággal bosszantották. *Ördögöknek* áldoztak, nem Istennek...” (5Mózes 32:16–17)

Pál ugyanerre gondol, amikor a korinthuszi gyülekezetnek írva megismétli: „Mit mondok tehát? Hogy a bálvány valami, vagy hogy a bálványáldozat valami? Sőt, hogy amit a pogányok áldoznak, *ördögöknek* áldozzák és nem Istennek...” (1Korintus 10:19–20)

Régi és új

A Földközi-tenger medencéjének – és a világ majd minden tájának – pogány kultuszai általában termékenység kultuszok voltak, amelyek során az emberek mértéktelen evéssel és ivással, részegséggel és paráznsággal, duhaj táncokkal és nyilvános orgiákkal keresték az illető istenség kegyeit, a következő évi bőséges termés vagy más célok érdekében.

Érdekes szokások ezek..., mintha már hallottam volna ilyesmiről mifelénk is...

Másrészt napjainkra a széles választékot felkínáló fogyasztói társadalomban nagy divat lett más „kultúrák” fele is fordulni: Jóga, Hinduizmus, Buddhizmus, Iszlám, ősmagyar táltos kultusz... „Miért ne?” – kérdezik egyesek. „Miért kellene éppen a zsidó-keresztény Biblia Istenét elfogadnom?”

Ez egy nagy horderejű kérdés, amelyre a következő számban sze-

retnének válaszolni. De addig csak ennyit:

– *Hogyan képezed el a Teremtő Istent? Azt, Aki a világegyetemet a maga hajszálpontos rendjével és törvényeivel megalkotta, azt, Aki a szeretet csodálatos képességét ültette teremtményeibe az embertől kezdve a fiókáit védő legapróbb madárig? Azt, Akiról a történelem legszentebb és legtisztább Személyisége, a reá váró keresztthalál árnyékában így szólt: „...aki engem látott, látta az Atyát...” (János 14:9)?*

Imádkozzunk végezetül a következőképpen: „*Atyánk, Mindenható Istenünk, Aki értünk adtad szent Fiadat, az Ő vére érdeméért kérünk, nyisd meg szemünket, hogy meglássunk Téged úgy, amint igazán vagy, és megismerve Téged, megszeressünk teljes szívből, elkerülve a Sátán minden hamisságát és csapdáját. Az Úr Jézus nevében kérünk, Ámen.*”

Jancsó Erik

Egészségünk:

Az indián bosszúja

(folytatás az 1. oldalról)

A hódítók azonban magukkal hoztak egy másik növényt is, amely átkerülve a régi kontinensre, sokkal több európai életét kioltotta, és oltja azóta is ki, mint amennyi indiánt összesen leterítették a spanyolok, portugálok, angolok, franciák és amerikaiak fegyverei...

Talán rájöttünk már, hogy a *dohányról* van szó. A hozzá kötődő káros szokás, a dohányzás, amely azóta minden kontinensen elterjedt, évente kb. 5,4 millió halálesetet s további százmilliók számos problémájáért felelős világszerte.

Jó üzlet?

A dohánytermékek ipara első látásra jó üzletet jelent: a dohányfüggő, ha kell, bármit, bármennyit odaad e termékért – szibériai fogságból visszatérők mesélték, hogy volt, aki szűkös kenyéradagját cserélte cigarettára, és végül teljesen legyengült és éhenhalt, de a cigarettáról akkor sem volt hajlandó lemondani... Kapva kaptak rajta ezért a kormányzatok, és állami monopóliummá tették, hatalmas hasznokat zsebelve be..., de ez csak a színjáték első felvonását jelentette.

Jött ám a második is. A dohányfüst, rágott bagó, szippantott burót (azaz finom porrá őrölt dohány)

mindig meghozta a maga eredményeit: beteges állapot, korai öregedés, csúnyulás, betegségeket magukban hordozó újszülöttek, a különböző ráktípusok, valamint szív- és érrendszeri betegségek..., no meg az állandó pénzkidobás magára a termékre, meg az ezt kísérő kávéra, alkoholra, végül pedig a gyógyszerekre, operációkra. Az államnak meg a szociális kasszájának végül is sokkal többet került a számos beteg ember gondozása, mint amennyi a profitokból, profitadókból befolyt.

Az egeresi bácsi

Egy egeresi bácsit ismertem meg annak idején. Fiatal korában rászokott a dohányzásra, és ez egész életén átkísérte. Idős korára keringési zavarai lettek, és végül az egyik lábából le kellett vágni egy részt. Sajnos a fájdalmas operáció ellenére sem bírta szokását elhagyni, következtek sorban a további amputációk, egyre feljebb, míg végül mindkét lábát szinte teljesen elvesztette. Kérdeztem – azóta már elhunyt – feleségét:

Békepipa

– Miért adnak neki továbbra is cigarettát? Hisz már úgy sem tudna érte kimenni...

De ő így felelt:

– Nem lehet bírni vele... borzalmas, mit lerendez, ha nem kapja meg... s nekem kell odamenni hozzá gondozni őt...

Három napig volt kómában a bácsi, – ekkor már nem dohányozott..., de öntudatlanul is a cigarettáit emlegette...

Mi ez a szokás? Hogyan lehet ennyire rászokni, hogy a józan ész teljesen kikapcsolja, pedig borzalmas ízű és szagú, értelmetlen dolog?

A dohánylevélben tudnivalóan egy igen erős idegméreg, a nikotin található, amely nagyon gyorsan függőséget okoz.

De csak a nikotinról lenne szó? Sokan megpróbálták azt tablettá vagy nikotinos tapasz útján bevinni, mégsem szoktak le.

Mi rejlik a háttérben?

A pszichológusok szerint a nikotin-függőségen túl a dohányzás *pótcselekvés*. Azaz: az ember tehetetlennek érzi magát, fél a holnapi naptól, képtelen kezelni problémáit, és ekkor ez a szokás, a magabiztos mozdulat, ahogyan újból és újból rágyújt, azt az illúziót keltik benne, hogy még mindig ura a helyzetnek, még mindig ő az, aki irányít s ezt persz erőteljesen alátámasztották a reklámok, meg a régebbi filmek állandóan dohányozó férfi és női sztárjai...

Elő világháború – dohányozó sebesültek

Az első világháború...

Ez a legvilágosabban az első világháború harcterein látszott meg. A szanitéceknek azt tanácsolták, tegyenek cigarettát a súlyos sebesültek szájába... És valóban: a jajgató, néhány perc múlva elvérző emberek megvigasztalódtak: Sebaj bajtárs, itt egy cigaretta, s mindjárt minden rendben lesz... A haldokló megnyugodva szippantotta be a füstöt, elképzelve, hogy békeidőben a Montmarte valamelyik kávéházának teraszán üldögél, míg szemei le nem csukódtak... s valóban minden rendben jött.

Az idegpályák

A dohányzás egy másik súlyos velejárója a beidegződés. Ez olyan, mint a cipőfűző megkötése: az elején nehezen megy, de azután már magától értetődően, könnyen tesszük. A Teremtő alkotott meg minket így, hogy képesek legyünk az élethez szükséges tevékenységeket könnyedén, automatikusan elvégezni. Ilyen a beszéd, a biciklizés, autóvezetés, és megannyi más dolog. Csakhogy az idegsejtek végződéseiben kialakuló

idegpályák – a beidegződések – lehetőségére veszélyt is rejt magában, hiszen ugyanilyen erősen berögződhetnek rossz szokások is: pl. a trágár beszéd, hazudozás, erkölcstelen, parázna gondolkodás, tunya, önző életmód, stb. Ezek teljességükben csak Isten ereje által győzhetőek le, az újjászületés révén (János 3:3).

Mi tölti ki életed?

A fentieket olvasva talán Önben is megfogalmazódott a kérdés: hát már ezt az egy örömet is el akarják venni a szegény embertől? Nekem már csak ez az egy örömöm maradt ebben a nyomorúságos életben...

Valóban, ez minden függőségre igaz. Hogy mennyire jó az vagy sem, már nem érdekel minket, mert úgy érezzük, az illető anyag vagy szokás – legyen az alkohol, szerencse- vagy számítógépes játék, kényszeres evés vagy telenovellák – *teljesen* kitölti az életünket, valódi értelmet és tartalmat adva neki.

Ha ez valóban így van, akkor jól sejtjük: a szokásunkat elveszítve, egész életünk értelmét veszítené és összeomlana.

Egy igaz közmondás

Ismerek egy másik nyelvből származó közmondást, amely így szól: „*Ne próbáld lebontani az ember viskóját, amíg fel nem ajánlottál helyette egy palotát.*” Azaz, van aki semmi jobbat nem ismer, ezért görcsösen ragaszkodik ahhoz, amilye van. A tékozló fiúnak, amikor a disznókhoz jutott, legalább volt mire visszaemlékeznie: az atyai ház nyugalma, bőségére... de ha nekem még az emlékeimben sem dereng fel semmi?

Én viszont most a mennyei Atya házára gondolok: hányan élnek életüket az örök élet reménye nélkül, a hitetlenség szürke

cellafalai között? Így hát nem is csoda, hogy legalább ezt az életet megpróbálom valahogy „értelmesen” végigélni – már ahogyan azt más, örök reménység nélküli emberektől láttam...

Harmincöt évvel ezelőtt...

Tizennégy éves koromban tört be e szokás életembe... Addig utáltam, hisz egész kicsi koromtól kezdve nálunk is sűrű cigarettafüst terjengett a szobában. Érzékeny lett a tüdőm, gyakran betegeskedtem, szüleim egészsége is megsínylette az akkor még oly divatos szokást – figyeljük csak meg, a '60-as évek filmjeiben még szinte mindenki dohányozott! – és végül sikerült valahogy leszokniuk.

Nyolcadik osztály végén osztálykiránduláson vettem részt és egy nálam erősebb, fenyegetően viselkedő fiúval kerültem egy sátorba. Mivel én vonakodtam kipróbálni, azért hogy rászoktasson este a sátor minden részét betömte, majd több szálát is elszívott. A tömény füstben aludva, reggel, amikor felébredtem, már csak azért is, hogy az illető rámenőségétől megszabaduljak, rágyújtottam, s előzetes „kezelésben” részesült tüdőm – a dohány e velem egykorú misszionáriusának elismerő ámulatára – köhögés nélkül kibírta...

Ezután tizenegy olyan év következett az életemben, amikor, habár teljesen nem váltam függővé, a dohány mégis életem részévé lett.

A Gyógyszer

Ám Isten kegyelméből, '89 augusztusában találkoztam azzal a

Kolumbusz Kristóf partra száll

megvetett, kicsúfolt, vagy csak csendben porosodó Könyvvel, melyről valaki azt mondta: „Ezen az üllön sok kalapács összetört...”

E könyv betekintést nyújtott nekem egy csodás, új világba, melyet a legkáprázatosabb mesék sem tudnak megközelíteni. Olyan világ ez, ahol minden rossz és gonosz eltűnik, ahol minden tökéletes, és kimondhatatlan boldogság lakozik...

Ezzel egyidőben senki sem mondta, hogy hagyjam el e szokást, de miközben egyre jobban megismertem és elhittem a Biblia tanításait, és hinni kezdtem a Gondviselő Istenben, lassan már nem kívántam a dohányfüstöt. Úgy éreztem, bűdös, rossz ízű, és már csak fehér Kentet bírtam szívni, s abból is csak napi egyet, a kávé

mellé..., azután már csak felet... Hasonlóan történt az italokkal is: többé már nem kívántam őket.

Akkor és ma

Régebben a Bukaresttől Kolozsvárig tartó 8–9 órás vonatút alatt, kint a folyosón, egy éjszaka folyamán a 10–15 szál „lément”. Manapság, ha vonaton utazom, vagy buszra várok, más a szokásom: elmélkedem, gon-

dolkodom, olvasok, imádkozom, embertársaimmal beszélgetek...

Ma mindezt így magyarázom: engedtem, hogy szívem elülső ajtaján bejöjjenek Isten jó dolgai: a szeretet, a hit, a remény, a Belé vetett bizalom..., és ekkor a hátsó ajtón automatikusan távoztak a rossz dolgok... Mert Isten jelenlétének világossága és a sötétség cselekedetei nem férnek össze egymással.

Kedves Olvasó!

Talán te is e szenvedélynek – vagy valami másnak – vagy a rabja... Ne vergődj hiábavalóan: *saját erődből* lehetetlen a teljes szabadulás. Sátán csupán ide-oda fog vonulni szíved kamráiban, egyik bástyát talán feladva, de a másikat megerősítve..., és így ha valamely rossz szokásodat sikerül is legyőznöd, egy másikkal kell majd szembe nézned.

Neked, nekünk *teljes szabadulásra* van szükségünk, s ezért Istenhez kell jönnünk imában, befogadnunk az ő Igéjének igazságait, és hagyunk, hogy Ő vezessen egy új élet, egy újjá tett szív, a boldog, örök élet reménységének csodálatos útján...!

Igen, kérnünk kell Tőle imában azt, hogy szabadítson meg a dohány, és

ugyanígy más bűnök, rossz szokások rabságából is – és Ő ezt meg is teszi ha őszintén kértük – de vajon nem kellene-e ezt követően nem csak az Ő segítségét, hanem az Ő társaságát, barátságát is elfogadni?

„Ti az én barátaim vagytok, ha azokat cselekszitek, amiket én parancsolok nektek.” (János 15:14)

„Azért ha a Fiú *megszabadít* titeket, valósággal szabadok lesztek.” (János 8:36)

„Azért akár esztek, akár isztok, akármit cseleksztek, *mindent* az Isten dicsőségére műveljétek.” (1Korintus 10:31)

„Ha valaki az Isten templomát megrontja, megrontja azt az Isten. Mert az Isten temploma szent, ezek vagytok ti.” (1 Korintus 3:17)

(J.E.)

Isten megszabadít

A hónap receptjei

Babsaláta

Ez egy télen-nyáron könnyen elkészíthető, finom és tápláló salátakeverék.

Kevés vízben egy- vagy akár két-féle, színes- és fehérbabot is megfőzünk. Leszűrjük, majd miután kihűlt, vékony karikákra vágott vöröshagymával, egy-két evőkanál étolajjal keverjük össze, majd ízlés szerint sót, citromlevet adunk hozzá. Apróra vágott – vagy szárított – petrezselyemzölddel, esetleg szárított bazsalikommal (*busuioc*) fűszerezhetjük. Díszíthetjük szeletekre vágott főtt

murokkal és szép petrezselyemlevelekkel. Hidegen, jóféle barna kenyérral fogyasztjuk.

Gyermekláncfű

Kedves kalotaszegiek!

Lassan eljött a tavasz, amikor a pázsiton sokféle rengeteg aranyszínű gyermekláncfű virág pompázik, szívet-lelket gyönyörködtetve. Gondoltuk volna, hogy Teremtőnk valami nagyon finomat és hasznosat rejtett el beléjük számunkra? Íme az Ő egyik tavaszi ajándéka:

Gyermekláncfű-saláta

A lehetőleg minél zsengébb, még nem túl kifejlődött virágú gyermekláncfű leveleiből egy csokorral leshedünk, jól megmossuk, majd keresztben vékony csíkokra vagdaljuk. Tálban összekeverjük apróra vágott zöldhagymával és két-három szeletelt, vagy apróreszelőn lereszelt hónapos (piros) retekkel, valamint egy pici olajjal. Erdei salátát, vagy zsenge fejes salátát is vagdalhatunk hozzá. Sóval, citromlével ízesítjük. Azonnal fogyasztandó. Finom barna kenyér, kemény tojás, telemea- vagy juhtúró, füstölt sajt illik hozzá.

Megjegyzés: ez a fajta elkészítési mód jócskán enyhíti a levél keserű ízét, amelytől azonban nem kell félnünk: a benne levő kesernyés és más gyógyanyagok nagyon jól tesznek a téli étrend következtében megfáradt epének és az emésztésünknek. Ha a gyermekláncfű leveleit egészben hagyjuk, jól mutat és úgy is finom.

Figyelem! Salátakeverékek

Finom ízük, emésztésre gyakorolt jótékony hatásuk, laktató, ám nem hizlaló jellegük, valamint vitamin, ásványi só, rost és számos, gyógyhatású növényi vegyület (fitokémikália) tartalmukból kifolyólag étkezéseink nagyon fontos összetevőivé kellene válniuk, főleg a nyers zöldségekből, levelekből készüteknek (paradicsom, uborka, fejjessaláta, káposzta, paprika, sóska, spenót stb.).

Bármilyen zöldségből készült salátakeverék általunk javasolt legegyszerűbb alapja a helyesen hozzáadagolt só, citromlé és étolaj keveréke.¹ E recept-alap esetében mindig mindhárom összetevőnek jelen kell lennie, és a jó ízlés segítségével vigyáznunk kell ezek arányára is. Ezen túlmenően különböző fűszernövényeket (zöldkapor, peterzselyemzöld, bazsalikom, majoranna, stb.), és amennyiben egészsé-

günk megengedi, ízlés szerint hagymát vagy fokhagymát is keverhetünk hozzájuk. Ha a zöldségeknek nincs levük – mint pl. a fejjessalátának – akkor egy kis vizet is tölthetünk a salátakeverékhez.

Ha nincs otthon citrom, citromsó (*acid citric* vagy *sare de lămâie*) és kevés víz keverékével helyettesíthetjük. A fehér vértetekre és a keményítő felszívódására gyakorolt káros hatása miatt, amennyiben lehetőségünk van rá, kerüljük az ecetet.

Az étolajok manapság kapható választéka nagy, az olívaolajtól kezdve a szója-, kukorica-, szőlőmag-, szezám- és egyéb olajokig. Ezek mind nagyon egészségesek, ugyanakkor a minden konyhában kéznél levő, egyszerű napraforgóolaj is kitűnően megfelel a célnak.

A zöldségből készült salátákat frissen jó elfogyasztani, mert ha sokáig tároljuk őket, már nem annyira ízletesek. Használjuk fantáziánkat a saláták készítésénél és díszítésénél, s a család egészséges és kedvelt ételivé válnak. Másrészt, kockára vágott sajttal, keménytojással, gombaszeletekkel együtt főfogásként fogyaszthatjuk őket.

(J.E.)

¹ Léteznek egyéb salátaöntet változatok is, melyek joghurttal, majonézzel, tejföllel, ecettel avagy más alapanyagokkal készülnek, a fenti recept ugyanakkor könnyű és kalóriaszegény.

Ima- sarok

„Intelek azért, mindenek előtt, hogy tartassanak könyörgések, imádságok és esedezések minden emberért, királyokért és minden méltóságban levőkért, hogy csendes és nyugodalmas életet éljünk, teljes istenfélelelmmel és tisztességgel, mert ez a jó és kedves dolog a mi megtartó Istenünk előtt, aki azt akarja, hogy minden ember üdvözljön és az igazság ismeretére eljusson.” (1Tim 2:1–4)

„És a hitből való imádság megtartja a beteget, és az Úr felsegíti őt. És ha bűnt követett is el, megbocsáttatik neki. Valljátok meg bűneiteket egymásnak, és imádkozzatok egymásért, hogy meggyógyuljatok; mert igen hasznos az igaznak buzgóságos könyörgése.” (Jak 5:15–16)

„És akármit kértek majd az én nevemben, megcselekszem azt, hogy dicsőíttessék az Atya a Fiúban.” (Ján 14:13)

„És ez az a bizodalom, amellyel ő hozzá vagyunk, hogy ha kérünk valamit az ő akarata szerint, meghallgat minket.” (1Ján 5:14)

„És egy kissé előbbre menve, arcra borult, könyörögve és ezt mondta: Atyám! Ha lehetséges, múltjék el tőlem e pohár; mindazonáltal ne úgy legyen, amint én akarom, hanem amint te.” (Máté 26:39)

Isten Igéje arra tanít, hogy minden problémánkat, kívánságunkat tárjuk hittel eléje imában. Ugyanakkor figyelmeztet minket, hogy csak az ő akarata szerint való kéréseket hallgathatja meg, azokat, amelyek valóban javunkra válnának – nekünk, vagy annak, akiért imádkozunk – az Ő bölcsessége és előrelátása szerint.

Jézus példája itt is mérvadó: Ő a Gecsemáné kertben a keserű pohár kiivását, a világ bűneinek elszenvetését teljesen az Atya akaratára bízta. Eképpen számunkra is megmarad a kereszti vállalása, ám ha igazán ismerjük Istenet, akkor a közbenjáró, bizalommal teljes imánk előtt a lehetőségek teljesen új világa nyílik meg.

De mi az ima értelme?

Felmerül azonban még egy kérdés: miért kellene kérnünk bármit is, ha Isten amúgy is mindent tud?

Egy nagyon érdekes véleményt olvastam régebben a közbenjáró imát illetően: Isten többet tehet egy illetőért, ha mi is közbenjárunk érte, mint ha csupán annak szabad akaratát venné figyelembe.

Más szóval: vannak emberek, akikért senki sem imádkozik, sőt ők maguk sem. Eképpen Sátán kísértéseinek hatására rossz döntéseket hoznak, amelyekkel szenvedést, bajt hoznak magukra és másokra, nem beszélve az örök élet elvesztéséről. A hívő emberek kérhetik a Szentlélek beavatkozását ilyen esetben az illető személyek életében, vagy különböző

helyzetek megváltoztatása, jó útra terelése érdekében.

Most induló rovatunk havonta imacélokat mutat be, amelyekért mindannyian imádkozhatunk, este és reggel, avagy munka, várakozás, utazás közben, vagy csendesebb pillanatainkban.

Ugyanakkor bárki beküldheti imacélját a szerkesztőség címére, ha jónak látja – levélben, e-mailben vagy SMS-ben, a diszkréció kívánt fokát feltüntetve (teljes név vagy csak kezdetbetűk, vagy a helység neve, stb).

E havi imacélok

A bemutatott Igeversek biztatásának fényében imádkozzunk:

- Orbán Viktorért és családjáért,
- a magyar kormányért,
- Románia kormányáért.

Kérjük rájuk az Úr áldását, hívő és megtérő szívet, hogy Isten előtt helyes döntéseket hozhassanak országaink és népeink javára.

Imádkozzunk továbbá:

- Kalotaszeg idős és beteg lakosaiért,
- Kalotaszeg családjaiért.

Kérjük Isten gyógyító kezét és vigasztalását a betegek, a fiatalok szívének az idők felé való fordulását, ugyanakkor hitet, szeretetet, békességet és a mindennapi szükségletek Atyánk részéről való kirendelését családjaink részére.

Végezetül, Pál apostol szavaival búcsúzzunk:

„Szüntelen imádkozzatok!”

(1Thessz 5:17)

Szó- -kincs

Matuzsálemi életkor

E név nyelvünkben a hosszú élet szimbólumává lett. Csak a száz év körüli, tisztos kort megért emberről szokták ezt mondani, de a parkok és erdők ősrégi fáit is vén Matuzsálemnek nevezik.

Ez a név is bibliai eredetű, az ószövetségi Metusélah magyarosított formája. Metusélah, Ádám fiának, Séthnek a leszármazottja, az Istennel járó Énókhnak (1Mózes 5:24) a fia, aki 1Mózes 5:27 szerint 969 évet élt,¹ s ezzel a Bibliában feljegyzett, legmagasabb kort megérő emberként tartjuk számon.

Egyesek viszont ezt nem fogadják el azzal érvelve, hogy az akkori időszámítás bizonyosan különbözött a mostanítól.²

A teljes Bibliát ihletettnek elfogadó olvasó előtt³ azonban világos, hogy az emberek élettartama kezdetben, az Éden-kerti bukást követően rendkívül magas volt, és csak később, valószínűleg a bűn következményei és a megváltozott életkörülmények

¹ „És lón Methusélah egész életének ideje kilencszáz hatvankilenc esztendő, és meghala.” (1 Mózes 5:27)

² a többi, özönvíz előtti pátriárka is ilyen magas kort ért meg

³ 2Timótheus 3:16: „A teljes Írás Istentől ihletett...”

Ősrégi Sequoia fenyők alatt

miatt csökkent le fokozatosan.

Noé, Metusélah unokája például még megérte a 950 (1Mózes 9:29), ám Noé egyik fia, Séth „csupán” a 600 évet (1 Mózes 11:10–11). Tharé, Ábrahám apja 205 (1 Mózes 11:32), Ábrahám 175 évet (1Mózes 25:7), Mózes 120 (5Mózes 34:7), Dávid pedig csak 70 évet élt (2Sámuel 5:4-5, 1Királyok 2: 10–11). Továbbá, a Mózes által írott 90. Zsoltár tanúsága szerint is, az ember élete átlagosan már az ő idejében is általában 70–80 év volt (Zsoltár 90:10).

Tehát, amennyiben a hat napos teremtés során (1Mózes 1) az esték és reggelek jelölte napokat valóságos, 24 órás napoknak tartjuk, úgy a heteket is valódi heteknek, és az éveket valódi évekként kell elfogadnunk.

Metusélah az özönvíz előtti hűségesekek sorába tartozott, ám a bárkába már nem mehetett be, mert pontosan az özönvíz évében, a nagy katasztrófa előtt halt meg (lásd 1 Mózes 5:26–28, 7:11).

Az ember átlagos élettartama ideális esetben ma is 70–80 év. Sok ez, vagy kevés? Mózes így szól erről: „A mi esztendeink napjai hetven esztendő, vagy ha feljebb, nyolcvan esztendő, és nagyobb részök nyomorúság és fáradtság, amely gyorsan továtúnik, mintha repülnének.” (Zsoltár 90:10)

A jó hír azonban az, hogy Jézus Urunk áldozata révén a halál legyőzött, és nyitva áll előttünk az örök élet lehetősége:

„Az én juhaim hallják az én szótomat, és én ismerem őket, és követnek engem; és én örök életet adok nekik.” (János 10:27–28)

Segítsen Isten, hogy Krisztus hú követői és a jó cselekvői legyünk, és így – ha csak még életünk során meg nem érjük az Úr visszajöttét – részesei lehessünk az élet feltámadásának és az örök létnek! Ámen.

László Jenő,
nyugdíjas,
Kolozsvár
(átdolgozta: J.E.)

Tudtad-e?

Mit jelent a Krisztus szó?

Ez a mi Megváltónk, Jézus Krisztus nevének második eleme, és a görög *Christos* magyarosított formája, amely *felkentet* jelent, és a *chrio* „fölkenni” igéből származik. Az ószövetségi héber nyelvű megfelelője a *Mashiach* (magyarosan *Messias*), amely ugyancsak *Felkentet* jelent, a héber *mashach* „fölkenni” igéből.

De mit is jelent a felkenés aktu- sa, és honnan ered?

Az Úr meghagyta Mózesnek, hogy készítsen egy különleges összetételű kenetet az akkori legdrágább fűszerekből (folyékony mirhából, fahéjból, balzsamos nádból, kásziából) és olívaolajból, pontos arányok szerint, amellyel ezután meg kellett kennie a szent sátor felszerelését, majd utána Áron főpapot és fiait is a papságba való beiktatáskor (lásd 2Móz 30:22–30). Mindez a szentséget, az Isten számára való félretettséget jelképezte: „Így szenteld fel azokat, hogy igen szentek legyenek.” (29. vers)

Felkenetésben részesült a király is: Sámuel próféta, Isten parancsára királlyá keni fel például Dávidot (1Sám 16:1,12–13). Hasonló módon a próféták is felkenetésben részesültek bizonyos esetekben, amint azt 1Kir 19:16-ban olvassuk, ahol Isten megparancsolja Illésnek, hogy Elizeust tegye prófétává a maga helyébe.

Jézus, a Krisztus, – azaz a Messias vagy Felkent – mindhárom szerepet betöltötte.

Ő a mi főpapunk:

„Mert ilyen főpap illet hozzánk: szent, ártatlan, szeplőtelen...” (Zsid 7:26, Új Prot. Ford.)

„...olyan főpapunk van, aki a felséges Isten trónusának jobbára ült a mennyeekben...” (8:1, ugyanott)

Ugyancsak ő a mi **királyunk** is:

„Ezek a Bárány ellen fognak harcolni, a Bárány azonban legyőzi őket, mert uraknak Ura és királyoknak Királya...” (Jel 17:14)

„...íme egy fehér ló, es aki rajta ül, annak neve Hű és Igaz, (...) Ruhájára és derekára az a név van írva: királyoknak Királya és uraknak Ura.” (Jelenések 19:11,16)

Harmadsorban, Őbenne volt a **prófétai** ajándék is, amikor mint e földön járt *legnagyobb próféta*, belátott az emberek szívébe, avagy bemutatta a jövő eseményeit (lásd Máté 24 fejezetét). Máté 13:57-ben, a názáretbeli elutasítását követően, Jézus így szólt: „Nincs próféta tisztetség nélkül, hanem csak az ő hazájában és házában.” E mondatot úgy is értelmezhetjük, hogy Jézus itt magát *prófétának* vallja.

Urunk és Királyunk, Jézus Krisztus. Greg Olsen festménye: O, Jeruzsálem – 1997

Jézus Krisztus, a világegyetem Királya mint üldözött, megvetett és végül kivégzett Vándor járta e bűnös világot, és földi élete során sosem részesült a leginkább neki járó, már említett összetételű szent olaj általi *felkenetésben*¹. Ám annál inkább megbecsülte Őt mennyei Atyja, aki Fiát, annak jordánbeli keresztségkor a Szentlélek ajándékában és felkenetésében részesítette, amikor is a Szentlélek galamb alakjában szállt reá (Mt 3:17). Erre gondol Jézus Urunk is akkor, amikor a názáreti zsinagógában felolvassa a róla szóló, 700 évvel azelőtt Ésjás által írt próféciát:

¹ Ugyanakkor Mária, Márta testvére, hálából bűnei bocsánataért, az Úr megfeszítése előtti héten drága nárduskenetet tölt Megváltója fejére és lábaira (lásd Máté 26:6–13, János 12:1–11). Jézus ezt elfogadja, mondván: „...az én temetésemre nézve cselekedte azt.” (Máté 26:12)

„Az Úr lelke van énrajtam, mivel-hogy *felkent* engem, hogy a szegényeknek az evangéliumot hirdessem, elküldött, hogy a töredelmes szívűeket meggyógyítsam, hogy a foglyoknak szabadulást hirdessek, és a vakok szemeinek megnyílását, hogy szabadon bocsássam a lesújtottakat.” (Ésa 61:1)

A *Szentlélek* általi felkenetés az, amelyben Jézus Krisztus minden hű tanítványa részesül, s amely által erőt kapunk földi utunk Vele való végigjárására, és a Jézus melletti tanúságtételre:

„Hanem vesztek erőt, minekutána a *Szent Lélek eljő reátok*, és lesztek nékem tanúim (...) a földnek mind végső határáig.”

(Apostolok Cselekedetei 1:8)

(J.E.)

Az Ószövetség a *Messias* szót csak egy helyen használja, akkor viszont kétszer egymás után a Dániel 9:25–26-ban:

„A Jeruzsálem újjáépítése felől való szózat keletkezésétől a *Messias fejedelemig* hét hét és hatvankét hét van (...) a hatvankét hét múlva pedig kiirtatik a *Messias*, és senkije sem lesz.”

Az Újszövetségben szintén csak kétszer találjuk meg a *Messias* szót: János 1:42-ben és 4:25-ben, ám görög megfelelőjét, a *Christos*: '*Krisztus*' szót több százszor.

Nyerő kérdés

1Móz 5–7 fejezetei alapján számítsuk ki, hogy a Teremtést követő hányadik évben érte az özönvíz a földet...!

A választ, a *számítással együtt*, a szerkesztőség címére várjuk.

A helyes válaszadók könyvjutalomban részesülnek.

Sok sikert!

Kalotaszeg: *Nádasmente:* Bács, Szucság, Méra, Vista, Türe, Mákó, Bogártelke, Daróc, Inaktelke, Egeres-Gyártelep, Egeres-falu, Jegenyé. *Havasolja és környéke:* Györgyfalva, Szászfenes, Lóna, Magyarfenes, Szentlászló, Léta, Gyalu, Magyarapus, Kiskapus, Gyerővásárhely. *Felszeg:* Gyerőmonostor, Kőrösfő, Sárvasár, Nyárszó, Bánffyhunad, Damos, Jákótelke, Magyarvalkó, Kalotaszentkirály, Magyarókerke. *Alszeg (Almás völgye):* Ketesd, Bikal, Zsobok, Sztána, Farnas, Kispetri, Nagypetri, Váralmás, Bábony, Középlak, Zsombor.

Kalotaszeg Reménye

Szerkesztő: Jancsó Erik
Korrektúra: Orbán Hajnalka
E-mail: kalotaszegremeny@ gmail.com
Telefon: 0749 021 935
Postacím: 400107 Cluj Napoca (Kolozsvár), str. Cuza Vodă (Postakert utca) nr. 12 (szám)
ISSN: 2501-3041
ISSN-L: 2501-3041
Bármikor szeretettel várjuk visszajelzéseiket, kérdéseiket telefonhívás, SMS, e-mail avagy postai levél útján, a fenti címeken. Levél esetén a borítékra kérjük írják rá:
Kalotaszeg Reménye